№ 93.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 9 Sierpnia v. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 31 lipca.

W Anglii, na posiedzeniu Izby Niższey dnia 9 lipca, nowe spory powstały z powodu interesów polskich. P. Fergusson, po wymierzeniu, przeciwko aktom naszey administracyi w Królewstwie Polskiém, gwałtowney natarczywości, podał Izbie wniesienie adresu do Króla, z prośbą do Nayjaśnieyszego Pana: „ażeby odmówił swojey sankcyi dla stanu dzisieyszego Polski, zaprowadzonego wbrew układom formalnym traktatu wiedeńskiego.“

Lord Palmerston, naczelny sekretarz stanu Króla Jegomości W. Brytanii w oddziale spraw zagranicznych, nie zbijając zarzutow przywiedzionych przez podającego wniesienie, sprzeciwiał się takowemu, dla tego tylko, że uważał je za mogące naruszyć stosunki pokoju pomiędzy Mocarstwami Europeyskiemi.

Po roztrząsaniu, w którem gwałtowność mówców, odzywających się w sposob nieprzyjaźny względem Rossyi, nie wzięła wszelakoż góry nad duchem umiarkowania i sprawiedliwości, któremi się we wszystkich czasach Parlament Angielski odznaczał, wniesienie P. Fergussona zostało, większością 177 głosow, przeciwko 95, odrzucone.

Wypadek ten dowodzi, raz jeszcze więcey, że związki, jakie dawna wspólność pożytkow handlowych i politycznych ustaliła pomiędzy Rossyą i Anglią, tak są trwałe i korzystne dla obu narodów, iż próżne mowy, a nawet uprzedzenia chwilowe, nadwerężyć ich nie mogą. Rząd jednakże CESARZA JEGOMOŚCI nie może dopuścić, ażeby na nim ciążyło jakiekolwiek oskarżenie, któregoby postępowanie jego zostawało przedmiotem. Na deklamacye oratorów takich, jakim jest P. Fergusson i ci, którzy poszli za jego przykładem, milczeniem on zawsze tylko odpowiadać będzie. Odezwanie się zaś urzędowe ministra interesow zagranicznych, wymaga wykładu rzetelnego i publicznego pobudek, upoważniających Rossyą do oświadczenia, iż gotowa, równie do obrony praw zapewnionych sobie traktatami, jak do wypełnienia religiynego warunkow, do których ją też traktaty obowiązują, przeświadczona jest, że nie zboczyła w niczém od brzmienia i ducha układow, zawartych w Wiedeńskiey ugodzie.

W témto przeświadczeniu Rząd Rossyyski czuje się do powinności, wystawienia w rzetelném świetle, i zasad prawa publicznego, i powodow stanu, które za podstawę reorganizacyi Królewstwa Polskiego, po uśmierzeniu rokoszu 1830 r. służyły: zasad tych gabinet CESARSKI nie wahał się objawić we wszystkich swoich kommunikacyach dyplomatycznych, i według nich kierować swojém postępowaniem nieprzestanie.

W epoce uspokojenia powszechnego, w 1815 r., los Xięztwa Warszawskiego, które w skutek wypadkow wojennych dostało się Rossyi, został ustalony dwoma traktatami, które prosto zawarły pomiędzy sobą trzy Mocarstwa, powołane ze swojego położenia, przez wspólną zgodę, zapewnić byt szczęśliwy i spokoyność Polaków, ich panowaniu poddanych.

Dwa te traktaty, podpisane, jeden pomiędzy Rossyą i Austryą, drugi pomiędzy Rossyą i Prusami, noszą datę 21 kwietnia (3 maja) 1815 r.

Artykuł 5 pierwszego z tych aktów jest ułożony w takich wyrazach:

„Xięstwo Warszawskie, wyjąwszy te jego części, któremi inaczey rozporządzono w artykułach powyższych, tudzież w traktacie, tegoż dnia podpisanym, pomiędzy CESARZEM JEGOMOŚCIĄ Wszech Rossyy i K. J. Pruskim, *zostaje przyłączone do Cesarstwa Rossyyskiego.* Zjednoczone z niém, nieodzownie będzie przez swoję konstytucyą i składać ma posiadłość CESARZA JEGOMOŚCI Wszech Rossyy, Jego Dziedziców i Jego Następców, wieczystą. CESARZ JEGOMOŚĆ zachowuje Sobie rozprzestrzenienie, wewnątrz swych granic, tego kraju, używającego zarządow udzielnych, jakie za przyzwoite uzna. Do innych swoich tytułow, przyłączy CARA (Króla) Polskiego, stosownie do protokułu, używanego i uświęconego w tytułach, do innych Jego posiadłości przywiązanych.

„Polacy, poddani każdey zosobna ze stron Wysokich umawiających się, otrzymają reprezentacyą i narodowe instytucye, urządzone *stosownie do sposobu bytu politycznego, jaki każdy z Rządow, do których oni należą, osądzi za pożyteczną i przyzwoitą im nadadź.*“

Artykuł 3 traktatu osobnego, zawartego pomiędzy Rossyą a Prussami, obejmuje układy zupełnie zgodne z temi, które się tu przywiodły.

Po utwierdzeniu tych dwóch aktów d. 21 kwietnia (3 maja) przez Pełnomocników Rossyi, Austryi i Pruss, i po oznaczeniu prostych stosunkow tych trzech Dworów, w jakich się względem siebie znalazły, z powodu odmian, którym Xięztwo Warszawskie uległo, główne układy tych dwóch traktatow oddzielnych, o których się mówiło, a mianowicie artykułu 5, były dosłównie wniesione do aktu Kongressu Wiedeńskiego, podpisanego 28 maja (9 czerwca) 1815 r. przez Pełnomocników ośmiu Mocarstw, wezwanych do ułożenia tey tranzakcyi powszechney.

Należy dzisiay przypomnieć te daty i oznaczyć dostatecznie wypadki: albowiem świadectwo ich do wyświecenia wielu prawd ważnych posługuje, jakoto: 1) że zasady, na jakich spoczywa stan obecny kraju, z którego się dawne Xięztwo Warszawskie składało, winny swój początek, jako osobne dzieło, trzem Mocarstwom, którym zależało wiele na tém, ażeby ten nowy porządek rzeczy pogodzić z potrzebami, bezpieczeństwem i dobrym, ichże własnych państw, bytem: 2) że te trzy Dwory, dalekie od ograniczenia, formami przepisanemi z góry, woli, prawa, jakie miały, ustalenia, według swey woli, sposobu politycznego bytu swoich poddanych polskich, poczytały, przeciwnie sobie za obowiązek, oświadczyć wyraźnie swóy zamiar, urządzenia takowego sposobu, według tego, co każdy z nich *osądzi za pożyteczną i przyzwoitą*: 3) nakoniec, że Mocarstwa, które podpisały akt powszechny Kongressu Wiedeńskiego, dalekie wtenczas od pretensyi kontrolowania Rossyi, Austryi i Pruss, w sprawowaniu ich władzy i praw, ściągających się do przyszłego bytu ich poddanych polskich, przyjęły, poprostu traktaty z d. 21 kwietnia (3 maja) 1815 r., zawarte pomiędzy temi trzema Dworami, bez żadnego wyłączenia, ani też oświadczenia, któreby upoważniało do wdawania się w prawa, jakie te trzy Dwory zastosują do instytucyy, które osądzą, według brzmienia traktatu, *za pożyteczną i przyzwoitą*, zaprowadzić w swoich prowincyach polskich. Nie braknie dowodow temu przytoczeniu, i żeby się przekonać o tém, dosyć jest zacytować tranzakcye specyalne, przez które Rossya, Austrya i Prussy, urządziły w latach 1818 i 1825, jako główne strony umawiające się w układach Wiedeńskich d. 21 kwietnia (3 maja) względem zastosowania zasad handlowych, umieszczonych w

tychże samych układach, kiedy żadne z Mocarstw, które przystąpiły do aktu jeneralnego wiedeńskiego traktatu, nie mniemało się upoważnionêm do mieszania się w te umowy lub też oświadczania się przeciwko ich wypadkom.

Osądziliśmy za rzecz przydatną, przypomnieć te wstępne względy, które, będąc połączone z prawami niezaprzeczonemi dotąd Rossyi, Austryi i Prussom, od roku 1815, nie mogą bydź prawnie spuszczone z oka, w sporze, jaki zrodziło położenie dzisieysze Królewstwa Polskiego.

Jednakże, dalecy od pomijania rozbioru układów powszechnych aktu Kongressu Wiedeńskiego, na tym właśnie rozbiorze, głównie ugruntujemy prawność środków przez Rossyą przyjętych.

Artykuł 1szy aktu Kongressu Wiedeńskiego zaczyna się w te słowa:

„*Xięztwo Warszawskie* (wyjąwszy jego części, któremi inaczey rozporządzono, to jest: wyjąwszy obwod, składający Wielkie Xięztwo Poznańskie, obwody przyłączone do Galicyi, oraz do wolnego miasta Krakowa) *zostaje przyłączone do Cesarstwa Rossyyskiego*" Żaden zaiste układ nie może bydź wyrażony w sposób jaśnieyszy. Jeżeli Xięztwo Warszawskie zostaje przyłączone do Cesarstwa, rzeczywiście *jednę całość* stanowić z niém musi. Jednakże warunek następujący potém, nadaje nową siłę i nową sankcyą tey zasadzie jedności. Text aktu Kongressu Wiedeńskiego dodaje: „Będzie ono połączone nieodzownie (połączone nieodzownie z Cesarstwem Rossyyskiem) przez swoję konstytucyą, zostając posiadłością Cesarza Jegomości Wszech Rossyy, Jego Dziedziców i Jego Następców, wieczystą."

Warunkiem przeto naypierwszym nowego bytu tego kraju było połączenie jego z Rossyą. To połączenie, według wyrazow traktatu, zostało *nieodzowném*, a kray, o którym mowa, powinien pozostać posiadłością, Monarchów Rossyyskich, wieczystą.

Co więc nie było w mocy Monarchów Rossyyskich, według brzmienia aktu Kongressu Wiedeńskiego, tego żadenby Monarcha Rossyyski, uczynić nie mógł bez pogwałcenia tego aktu, byłoby to *oddzielić* Królewstwo Polskie od Cesarstwa Rossyyskiego, byłoby to przeszkodzić zostać mu *nierozdzielną* jego *częścią*, słowem: byłoby to zerwać zjednoczenie za nieodzowne uznane.

Wyrazy, *zjednoczone* z Cesarstwem Rossyyskiem, *połączone* przez *swoję konstytucyą*, nie mogą mieć innego znaczenia, i nie mogą przepisywać innych obowiązków. Co się zaś tycze wyrazu *konstytucya*, ten generycznie tu został użyty.

Natura konstytucyi bynaymniey oznaczona niezostała: każdy narod ma swoję konstytucyą, to jest: prawo fundamentalne, i to też postanowił akt Kongressu Wiedeńskiego, że konstytucya, czyli prawo fundamentalne, *jakiekolwiek byłoby przepisane* dla części Xięztwa Warszawskiego, *przyłączonych* do Cesarstwa Rossyyskiego, *zjednoczy* je z Niém nieodzownie. Ale powtarzamy raz jeszcze, że akt Kongressu Wiedeńskiego nie odnosił się do żadney *formy* konstytucyyney szczególney, przepisaney z góry; i nie mógł się nawet do niey odnosić z przyczyny nader prostey, ponieważ w epoce, kiedy akt Kongressu Wiedeńskiego został podpisany, konstytucya, którą sławney pamięci Cesarz Alexander nadał nowemu państwu, nie była, ani znaną, ani nawet ułożoną. Po sześciu to dopiero miesiącach poźniey, konstytucya ta została ogłoszoną, wtenczas, kiedy Mocarstwa, które miały udział w zawarciu aktu Wiedeńskiego Kongressu, ani się przykładały, ani życzyły sobie przykładać się do prawodawczego środka, który wyłącznêm był dziełem woli naywyższey Cesarza.

Ze swojey strony, używając teyże samey mocy, Austrya i Prussy, stosownie do brzmienia aktu Kongressu Wiedeńskiego, urządziły swe instytucye, które nadały swoim poddanym polskim, stosownie do sposobu bytu politycznego, jaki osądziły za *pożyteczną i przyzwoitą im udzielić*. Żadne Mocarstwo obce nie przywłaszczało sobie w ów czas prawa wchodzenia w rozbior natury tych instytucyy, ani ważenia mniey lub więcey ustaw politycznych, przepisanych mieszkańcom Wielkiego Xięztwa Poznańskiego i Galicyi, równie jak żadne Mocarstwo obce nie mniemało się upoważnionêm do kontrolowania środków prawodawstwa wewnętrznego, które było dziełem dobrowolnêm Cesarza Alexandra.

W sześć miesięcy, po akcie Kongressu Wiedeńskiego, ogłoszona Karta, nadana Królewstwu Polskiemu, przez chęć dobrowolną tego Monarchy, nie została bynaymniey poddaną czuyności, ani rękoymi Mocarstw, które akt ten podpisały. Do bytu podobney rękoymi, potrzeba było: 1réd: ażeby ona formalnie została wymienioną i 2re, ażeby Karta, która miała być przedmiotem takowey rękoymi, została ukończoną, znajomą i cytowaną w epoce, w którey tranzakcye Wiedeńskie zyskały sankcyą wszystkich Monarchów, tam obecnych, lub też reprezentowanych. Naprożnoby szukano tey rękoymi w akcie kongressu Wiedeńskiego. Nié masz jey tam, równie, jak nie było w owey epoce konstytucyi, do którey ją chcą dzisiay odnosić; i im się baczniey rozbiera akt, o którym mowa, tem bardziey nic się w nim więcey nie postrzega, prócz jednego układu *obowiązującego* i *wyraźnego*, układu, który *jednoczy i przyłącza nieodzownie* do Cesarztwa Rossyyskiego część Xięstwa Warszawskiego, którą Cesarze Rossyyscy posiadać powinni *wieczyście*. Wszystko zaś wreszcie: natura konstytucyi kraju, rozszerzenie wewnętrzne, jakieby mu było nadane, jego nawet tytuł Królewstwa, który tylko nawiasowie jest, przez wyraz Car (Król) Polski wskazany, „który przyymie Cesarz, stosownie do „protokułu, używanego w tytułach, przywiązanych do innych jego posiadłości" wszystkie te warunki czysto i niezaprzeczenie zależą od *Jego woli*. Cesarz „*sobie zachowuje*" mówi wyraźnie text artykułu, ich oznaczenie. Nie jest to powinność, którą włożył na siebie, ani zobowiązanie się, które przyjął, ale jest to prawo, którego zachowanie warował sobie, według tego, iż użyjemy wyrazów aktu Wiedeńskiego Kongressu, *jak za przyzwoitą osądzi*.

Ciągnąc daley rozbiór artykułu 1szego tego aktu, znaydziemy w nim nadto dwa wskazania wyraźne. Kraje, których przyłączenie do Cesarstwa Rossyyskiego zostało ułożone, powinny używać *zarządu udzielnego*, i nadto Polacy, poddani pod panowanie Rossyi, Austryi i Pruss, powinni otrzymać reprezentacyą i narodowe instytucye. Ale dodaje akt Kongressu Wiedeńskiego, poddani polscy trzech Dworów otrzymają te korzyści: „stosownie do sposobu bytu politycznego, jaki każdy z rządów, do których oni należą, osądzi za pożyteczną i przyzwoitą im udzielić."

Wyrazy, w których ta *ostatnia część artykułu* przytoczonego jest wydana, uwalniają nas od wszelkiego objaśnienia. Prawo naywyższe zabezpieczenia i porządku przewodniczyło układowi zobowiązań, zawartych w tey mierze, przez trzy pograniczne Mocarstwa. Ich to *przyzwoitościom*, i właściwemu każdego z nich *pożytkowi*, czyli innemi wyrazami, interesowi i bezpieczeństwu ich państw własnych, poddały one instytucye, któreby swoim poddanym polskim udzieliły.

Ta zasada, mądrze przez traktaty Wiedeńskie uświęcona, jest jedyną, do którey się sprawiedliwie odwołać można. Wymagać, ażeby Rossya, Austrya i Prussy, powinny były przyjąć inną, jest to wymagać ich zobowiązania się do tworzenia sobie niebezpieczeństw, z narażeniem pokoju i szczęścia wszystkich swoich innych poddanych, czyli, jestto wymagać rzeczy niepodobnych i dziwacznych.

Wystawiwszy tym sposobem w swojém właściwém świetle naturę zobowiązań, włożonych przez akt Kongressu Wiedeńskiego na Rossyą, Austryą i Prussy; po udowodnieniu, że konstytucya, nadana Królewstwu Polskiemu przez Cesarza Alexandra, była Jego własney woli aktem, nie

znaydowała się pod strażą żadney rękoymi obcey, i że Mocarstwo żadne nie miało, ani prawa wymagć jey nadania, ani się o jey utrzymanie dopominać, nie będzie nam trudno również okazać, że przez wypadki, które oznamionowały rokosz polski, Cesarz Nikołay znalazł się w położeniu zależącem bezwarunkowie od Swojey woli, w jakim był Nayjaśnieyszy Jego Poprzednik, przed nadaniem Karty konstytucyyney Królewstwu Polskiemu.

Niepotrzeba nam na to nic więcey, tylko przytoczenie aktow samegoż insurrekcyynego rządu. Nie ońżeto Polskę ogłosił za niepodległą Rossyi, wtenczas, kiedy traktaty Wiedeńskie i karta konstytucyyna, przez Cesarza Alexandra nadana, usankcyonowały tę zasadę, iż Xięztwo Warszawskie będzie *przez swoję konstytucyą nieodzownie przyłączone do Monarchii Rossyyskiey?* Nie ońże to jeszcze, który ogłosił akt złożenia z tronu, i obwieścił go wakującym, wtenczas kiedy traktaty Wiedeńskie i karta Cesarza Alexandra ustanowiły, że Królewstwo przyłączone do Rossyi, przez *swoję konstytucyą powinno zostać posiadłością* Cesarza Jegomości Wszech Rossyy i Następców Jego, *wieczyście?* Nie ońże to nakoniec, który zapowiedział przyłączenie do Polski prowincyy zachodnich Cesarstwa, i oddzielenie ich do Rossyi, wtenczas, kiedy traktaty Wiedeńskie *zachowały* Samemu jedynie Cesarzowi prawo urządzenia, według tego, jak osądzi za przyzwoitą, powiększenie wewnątrz swych granic Królewstwa, nie odłączając go od Cesarstwa. Zaiste niepodobna było pogwałcić otwarciey zasady powszechnego aktu Kongressu Wiedeńskiego, niepodobna zupełniey zniszczyć karty 1815 r., niepodobna w sposob jawnieyszy napastować praw i dzierżaw niezaprzeczonych Rossyi i Jey Monarchom.

Hasło do broni było tego wszystkiego następstwem, a hasło do broni innych nie zna prawideł, nad prawo mocnieyszego, nad prawo podbojów.

Z dniem wzięcia Warszawy, prawo to niezłomne swóy wyrok ogłosiło. Cesarz zdobył znowu Polskę. A wszelakoż, jak użył tey zdobyczy? Przywrócił pomiędzy dwóma narodami związki, które ten rokosz zerwał. Zachował dla Królewstwa Polskiego imie i stopień, jaki kray ten, z woli Cesarza Alexandra otrzymał. Słowem, udzielił swoim poddanym polskim, powróconym do posłuszeństwa, dobrodzieystwa zarządu, zgodnego z brzmieniem traktatów, 21 kwietnia (3 maja), i powszechnego aktu Kongressu Wiedeńskiego. Rzeczywiście te traktaty warowały, że część Xięztwa Warszawskiego, przyłączona do Monarchii Rossyyskiey, będzie miała *administracyą udzielną*. Administracya udzielna tam się zaprowadziła, przez Statut Organiczny dnia 14 (26 lutego) 1832 r. (art. 1 i 16).

Traktaty d. 21 kwietnia (3 maja), i akt powszechny Kongressu Wiedeńskiego, przyrzekły temu krajowi reprezentacyą i narodowe instytucye.

Zgromadzenia szlachty, zgromadzenia gmin i stanów prowincyonalnych, z głosem radzącym o interesach wspólnych, zaprowadzone tam zostały, i użycie języka narodowego w aktach publicznych zarządu utrzymane przez art. 1, 34, 47 i 53, tegoż samego Statutu Organicznego. Statut ten zaręczył nad to prawo własności, tak prywatney, jak do gmin należącey (art. 11), dług publiczny Królewstwa Polskiego (art. 17), wolność osobistą (art. 8), zarząd udzielny finansow polskich (art. 16), instytucye municypalne mieyskie i gminne (art. 1), przypuszczenie do wszystkich posług publicznych, bez różnicy rang i urodzenia; wybor sędziów i układanie listy kandydatów, do innych urzędów publicznych, przez szlachty i gmin zgromadzenia (art. 48); uposażenie duchowieństwa Katolickiego i Greko Unitskiego obrządku. (art. 6).

Takie są główniejsze rozporządzenia, służące do okazania charakteru Statutu Organicznego z dnia 14 lutego 1832 roku, zamiary dobroczynne, które go podyktowały, wyrażone są. tak jasno, że je z łatwością rozpoznać można.

Jaka więc kolwiek jest różnica, zachodząca pomiędzy instytucyami temi, a wynikającemi z karty konstytucyyney 1815 r., niepodobna jest wszakże nie zgodzić się, 1od, iż te zapewniają królewstwu polskiemu korzyści administracyi wyłączney i udzielney; 2re, że zawierają w sobie, według textu traktatów Wiedeńskich, wszystkie zasady bytu politycznego, na instytucyach narodowych ugruntowane.

Nadzieje, jakie traktaty wiedeńskie mieszkańców Królewstwa powziąć upoważniały, daley nie szły. I rzeczywiście, azaliż te traktaty zaręczyły poddanym Królewstwa byt trwały woyska polskiego? Uwolniłyż druk od wszelkich ograniczeń? Ustanowiłyż prawo, i urządziłyż formę roztrząsań parlamentowych w czasie seymow? Przywilcje rozleglejsze, aniżeli te, których używa Królewstwo Polskie na mocy Statutu Organicznego, azaliż są Wielkiego Xięztwa Poznańskiego i Galicyi udziałem? Nikt tego twierdzić nie może. Jakimże tedy prawem obce Mocarstwa miałyby się dopominać dla Polski tego, czego jey żaden traktat nigdy, ani zapewnił, ani obiecał?

Rozbierając w zupełném połączeniu, względy poprzednicze, jesteśmy wnieść z nich upoważnieni: że Konstytucya polska z r. 1815, nie była zaręczoną przez żadne Mocarstwo; że zatem żadne Mocarstwo nie zaciągnęło obowiązku, ani nabyło prawa dopominania się o jey utrzymanie; że taż Konstytucya, udzielona Polsce przez skutek dobrowolney chęci, sławney pamięci Cesarza Alexandra, zniweczona została przez własne rządu isurrekcyynego akta, który zapowiedział zerwanie związków, ustanowionych traktatami wiedeńskiemi pomiędzy Królewstwem a Cesarstwem, że po uśmierzeniu rokoszu Cesarz Nikołay, jedynie był Panem osądzić: azali karta konstytucyyna z 1815 r. mogła bydź przywróconą, czyli raczey zastąpić ją należało przez nowy porządek rzeczy, zgodnieyszy z prawdziwemi interesami państw Jego Cesarsko-Królewskiey Mości; że przez Statut Organiczny, który następnie został wprowadzony do Królewstwa, żaden warunek traktatu wiedeńskiego nie jest nadwerężony, ponieważ na mocy tych nowych instytucyy, Królewstwo Polskie pozostaje *nieodzownie* przyłączoném do *Rossyyskiego Cesarstwa*; ma zarząd udzielny; Cesarz nie przestaje nosić tytułu Cara (Króla) Polskiego, a Polacy otrzymali *reprezentacyą i narodowe instytucye*, urządzone stosownie do *sposobu bytu* politycznego, który Jego Cesarska Mość, po przykrém przeszłości doświadczeniu, *osądził za pożyteczną i przyzwoitą im nadadź;* nakoniec, ponieważ obowiązki, włożone na Nayjaśnieyszego Pana przez traktat Wiedeński, względem instytucyy wewnętrznych Polski, nie różnią się bynaymniey od tych, jakie Rządy Austryacki i Pruski, zaciągnęły przez tęż samę tranzakcyą względem Swoich poddanych polskich.

A zatém, Cesarz Jegomość, równie, jak te dwa Rządy, nie jest obowiązany przypuszczać wdawania się Mocarstwa jakiegokolwiek, do kwestyy wewnętrznego Rządu, tyczących się Polski. (*Jour. de St. Petb.*)

Anglia.

Londyn dnia 2 sierpnia.

Papiery publiczne. Konsolidy, 39.— Bilety skarbowe, 55, 56.— Rossyyskie 105⅞.— Belgiyskie 95⅝ — Hollenderskie, 96¼; 50½.— Portugalskie 97; i 15 primy.— Hiszpańskie, 21¾.— Greckie 40; i 7 primy.

— Na posiedzeniu izby Parów d. 30 lipca, markiz Londonderry, po osypaniu pochwałami *Don Miguela* i jego rządu i po zganieniu związku, który nastał dla uczczenia kapitana *Napier*, pod przewodnictwem Xiążęcia *Sussex*, dopominał się o zakommunikowanie odpowiedzi Lorda *Palmerstona* na zawiadomienie kawalera *de Lima*, względem blokowania portów portugalskich przez siły morskie *Donny Maryi*.— Po niejakim rozmówieniu się, szlachetny lord cofnął swoje wniesienie. — Trzecie czytanie bilu względem kościoła

Irlandzkiego, z warunkiem dodanym przez Hrabiego *Greya* zostało zalecone większością 135 głosow, przeciwko 81, a bil przeszedł pomimo dzielney oppozycyi. (*J. d. S. P.*)

— *Dnia 3* —

Gazeta *Times* zawiera następne, jako urzędowe wiadomości, o wypadkach, zaszłych w Portugalii: „Z *Lisbony* nadeszły tu depesze, pod 25 lipca, donoszące o ważnym wypadku, iż władza i rządy Królowey *Donny Maryi II*, w tey stolicy utwierdzone zostały. Ogłoszono ją Królową zrana 24, co wykonali sami Portugalczycy, bez wmieszania się i uczęstnictwa obcego żołnierza. 23 lipca Xiążę *Terceira*, posuwając się z *Setubal* ku *Lisbonie*, wysłane przeciw niemu woyska pod rozkazami *Telles Jordao*, który w potyczce życie utracił, zupełnie zniosł i rozproszył. Za odebraniem tey wiadomości, Xiążę *Cadaval* i inni ministrowie *Don Miguela*, postanowili opuścić stolicę, co następney nocy do skutku przywiedli, ratując się ucieczką ze 4,000 woyska na północ. Kiedy nazajutrz rano 24, ludność miasta postrzegła, iż załoga pierzchnęła, wszyscy, jednomyślną ożywieni chęcią, podnieśli chorągiew *Donny Maryi* i okrzyknęli ją Królową ze wszelkiemi formalnościami, i, jak się zdawało, z największém uniesieniem. Pierwszym potém ich krokiem było, iż więzienia otworzyli, wypuszczając na wolność tłumy uwięzionych; około tegoż czasu ukazały się chorągwie *Villaflora* na przeciw leżących wysokościach i o południu, wśród radośnych okrzyków i pozdrowień, przeprawił się przez *Tag* i wydeł w imieniu Królowey proklamacyą.

Oprócz tego *Times* podaje inne następne szczegóły z prywatnych wiadomości: „*Telles Jordao*, który Xiążęciu *Terceira* na południe od *Lisbony* zaszedł drogę, miał 6000 woyska pod swojém dowództwem. Został on na pobrzeżu *Tagu* zabity. *Villaflor* miał tylko 150 woyska liniowego pod swemi rozkazy. W *Lisbonie*, gdy rząd *Miguela* miasto to opuścił, lud 5000 więźniow, po większey części za przestępstwa polityczne osadzonych, wyswobodził. Mieszkańcy, wziąwszy się do broni, utworzyli gwardyą narodową, kiedy się jeszcze, ani jeden żołnierz z woyska *Villaflora* od południowego brzegu *Tagu*, ani jeden z okrętow *Napiera*, nie ukazał. 24 rano podali mieszkańcy *Lisbony* Xięciu *Terceira* akt uznania Królowey *Maryi*. Banderę Królowey, a poźniey Angielską, zatknięto na cytadelli. Xiążę *Terceira* 24 wszedł do *Lisbony* i objął dowództwo nad miastem i wszystkiemi twierdzami. (*Pr. St. Zeit.*)

Francya.

Paryż dnia 2 sierpnia.

Wice-Guwerner Xięcia *Bordeaux*, P. *Barbançois*, miał wczora rozmowę z intendentem listy cywilney, Hrabia Montalivet, jakoby tyczącą się dóbr, należących do starszey linii domu Burbonów. Posłuchanie u Królowey, jakiego się dopraszał P. Barbançois, jakoby zostało mu odmówioném

Znaydujący się w orszaku *Karola X*, Xiąże *Blacas*, ma mocno życzyć, na czas niejaki przybyć do Paryża, by swe prywatne urządzić interesa, i starać się o wyjednanie na to u Rządu pozwolenia.

Jenerał *Lafayette* wczora ze swego wieyskiego pomieszkania, Lagrange, tu przybył.

Gazeta *Temps* donosi: „Wiadomość o ustąpieniu Marszałka *Soult* z ministeryum, i ostatecznem mianowaniu Jenerała *Sebastiani* Ministrem woyny, co raz bardziey blizką się bydź zdaje zatwierdzenia. W takim razie, jak powiadają, Xiąże *Broglie* otrzyma prezydencyą rady.“

Wczora pomiędzy członkami tuteyszego ciała dyplomatycznego, rozdane zostało pismo P. Felixa, Adwokata przy tuteyszym sądzie Królewskim, mające tytuł: *Mémoire relatif aux débats élevés devant les tribunaux au sujet de l'interdiction de S. A. le Duic Charles de Brunswick.*“ Sprawa ta w niém, nie korzystnie na rzecz Xięcia *Karola*, jest rozstrzygnioną.

Na dzisieyszém posiedzeniu Akademii napisow Hr. *Delaborde* czytał zdanie sprawy i prac o starożytnościach francuzkich; Baron *Sylvestr de Sacy*, dożywotni Sekretarz Akademii, wiadomość o życiu *Champolliona* młódszego; P. *Beugnot* rozprawę o ostatnich czasach pogaństwa w Państwie Rzymskiém; P. A. *Jaubert* rozprawę o starożytnym biegu rzeki *Oxus*; a P. *Dureau de la Malle*, czytał rzecz o finansach Rzymu za czasow Rzeczypospolitey i Cesarstwa.

Wczora pierwszy raz słuchano aresztowanych, z powodu podeyrzenia, o należenie do republikańskiego sprzysiężenia się, uczniów Szkoły Politechniczney, i pięciu z nich odesłano do więzienia Stey *Pelagii*, gdzie każdy osobno osadzonym został. Tamże i pewien wyrobnik, nazwiskiem *Dorival*, z rozkazu Prefektury Policyi, został odprowadzonym.

Gazeta *Temps* utrzymuje, jakoby od osób świadomych rzeczy jey wiadomo, że Król podpisał już postanowienie, mocą którego Szkoła Politechniczna z *Paryża* do *Blois* przenosi się, wątpi atoli o prawdziwości tego rozporządzenia.

Przeszłey nocy aresztowano wielu z uczącey się młodzieży, na przedmieściu St. *Germain*.

Do *Hawru*, na brygu Szwedzkim *Neptun*, przywiezione czternaście żelaznych dział i haubic, ze skrzynkami, zawierającémi proby lanego żelaza. Przysłał je oficer artylleryi Francuzkiey, przed kilką miesiącami od Rządu do krajów północnych wyprawiony, dla czynienia poszukiwań i badań w tym przedmiocie. Dopiéro można się będzie przekonać: czyli działa żelazne, lane w Szwecyi pod względem ceny i użyteczności, mają wyższość nad działami, lanemi z żelaza we Francyi.

— *Dnia 3* —

Dzisieysze wieczorne gazety podają, jako wyciąg z *Journal des Débats*, następną, niby wczoray wieczorem z *Brestu*, przez telegraf otrzymaną depesze: „*Markiz Loulé*, który na statku parowym, *Britania*, do *Brestu* przybył, przywiozł następne wiadomości: 25 lipca woysko *Don Miguela*, pod dowództwem Hr. *Bourmont*, poniosło klęskę pod *Porto*. 25 Lizbona przez woyska J. K. M. Królowey *Donny Maryi* zajętą została.“ *Journal de Paris* podobnież zawiera ostatnią wiadomość, atoli, jako treść listu z *Brestu* (a przeto nie jako telegraficzną depeszę), i z tą różnicą, iż wzięcie Lisbony, jeszcze 24 dnia nastąpiło. Także *Galignani Messanger*, podaje wiadomość o wzięciu Lisbony dnia 24, i załącza przy tém niektóre szczegóły, tak, iż wiadomość o tém, inną, nie telegraficzną, drogą dóyśdź musiała. Żwawa i silna bitwa, powiada ta gazeta, zaszła w *Extremadurze*, pod miastem *Almada*, nad *Tagiem*, prawie na przeciw Lisbony, w którey dowódzca woysk *Miguela* został zabitym. Xiąże *Cadaval* zabity, a urzędy i władze *Lisbońskie* uciekły. *Markiz Loulé*, wraz po swém do *Brestu* przybyciu, ruszył w dalszą drogę do *Paryża*.“ Wszystkie przeto trzy gazety, odwołują się do *Markiza Loulé*, który te wiadomości do *Brestu* przywiozł. *Monitor* zupełnie milczy o tym wypadku, a *Gazette de France* autentyczność wszystkich tych doniesień poddaje wątpliwości. (*Pr. St. Zeit.*)

Reszta wiadomości zagranicznych w dodatku 2gim.

	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 7 o 3 wieczor.	27 cal. 4,7 lin.	+ 14½ stopni.	Półn.-zach.	Pogoda.
	d. 8 — — —	27 — 4,1 —	+ 14 — —	Półn.-Zach.	Pochmurno.
	d. 9 o godz. 4½ rano.	27 — 3,9 —	+ 10 — —	Półn.-zach.	Pochmurno.

DODATEK

DODATEK PIERWSZY DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 93.

Wilno dnia 9 Sierpnia v. s. 1833 roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

2. Минская Ликвидаціонная Коммиссія въ губернскомъ городѣ Минскѣ учрежденная, на основаніи правилъ Высочайше утвержденныхъ 28 Іюня 1832 года, открывъ свое засѣданіе 12 Генваря 1833 года — объявляетъ всѣмъ мѣстамъ и жителямъ Россіи, Царства Польскаго и всѣмъ лицамъ, состоящимъ за границею, до кого что принадлежитъ, чрезъ нынѣшнѣе припѣчатаніе въ публичныхъ вѣдомостяхъ:

1-е.

По приговорамъ Минской Губернской Слѣдственной Коммиссіи, послѣдовавшимъ по 31 Декабря 1832 года, подвержены дѣйствительному секвестру и конфискаціи движимыя и недвижимыя имущества, капиталы, и вообще принадлѣжность нижеписанныхъ участвовавшихъ въ минувшемъ польскомъ мятеже лицъ, и имянно:

1. Бартошевича Едварда помѣщика Дисенскаго Уѣзда.
2. Бондзкѣвича Онуфрія Шляхтича.
3. Боровскаго Казимира Юнкера Динабургской Юнкерской Школы.
4. Броздовскаго.
5. Броуна Іосифа Шляхтича.
6. Брохоцкаго Валентина отставнаго изъ бывшихъ польскихъ войскъ Полковника.
7. Войткѣвича Сымона Викарнаго Ксендза Радошковской Римско-Католь. Церкви.
8. Володковича Александра Викентіева сына отставнаго Лейбъ-Гвардіи изъ Подольскаго Кирасирскаго Полка Корнета.
9. Волосовскаго Іосифа Помѣщика Дисенскаго Уѣзда.
10. Волынскаго Нарциза Іеромонаха Глубокскаго Кармалитанскаго Монастыря.
11. Вонсовичевой Графини Анны Дунинъ Помѣщицы Игуменскаго Уѣзда.
12. Вонсовича Графа Дунина отставнаго изъ Генеральнаго Штаба бывшихъ польскихъ войскъ Полковника.
13. Галинскаго Франца писца Вилейскаго уѣзднаго Казначейства.
14. Голуба Григорія отставнаго Унтеръ-Офицера Помѣщика Вилейскаго уѣзда.
15. Графа Наполеона Помѣщика Вилейскаго уѣзда.
16. Гурскаго Инока Глубокскаго Кармалитанскаго Монастыря
17. Есьмана Гилярія помѣщика Дисенскаго уѣзда.
18. Заверскаго отставнаго изъ Лейбъ-Гвардіи Офицера Гродненскаго Гусарскаго Полка.
19. Загорскаго Павла Студента Виленскаго Университета.
20. Зброжка Александра Юнкера Динабургской Юнкерской Школы.
21. Каминскаго Іосифа }
22. Каминскаго Іюліяна } сыновей Помѣщика Людвика Каминскаго.

OGŁOSZENIE.

2. Likwidacyjna Kommissya w Guberńskiém Mieście Mińsku ustanowiona, na mocy prawideł Naywyżey potwierdzonych 28 Czerwca 1832 roku, odkrywszy swoje posiedzenie 12 Stycznia 1833 roku, uwiadamia wszystkie mieysca i mieszkańców Rossyi, Królewstwa Polskiego i wszystkie osoby będące za granicą, do kogo co należy ninieyszém ogłoszeniem w publicznych pismach:

1.

Według wyroków Mińskiey Guberńskiey Sledczey Kommissyi, zapadłych po dzień 31 Grudnia 1832 roku, podległy istotnemu Sekwestrowi i Konfiskacyi ruchome i nieruchome Majątki, pieniężne summy, i w ogólności wszelka własność niżey wyrażonych osób, którzy przyymowali uczęstnictwo w byłém Polskiém zamieszaniu, a mianowicie:

1. Bartoszewicza Edwarda, Obywatela powiatu Dziśnieńskiego.
2. Bądźkiewicza Onufrego, szlachcica.
3. BorowskiegoKazimierza, Podchorążego Dinaburgskiey szkoły Podchorążych.
4. Brozdowskiego.
5. Brouna Józefa, szlachcica.
6. Brochockiego Walentego, odstawnego Pułkownika byłych polskich woysk.
7. Woytkiewicza Symona, Xiędza Wikarego, Rzymsko-Katolickiego Kościoła Radoszkowskiego.
8. Wołodkowicza Alexandra, syna Wincentego, odstawnego Chorążego Leyb Gwardyi Pułku Kirassierow.
9. Wołosowskiego Józefa, Obywatela powiatu Dziśnieńskiego.
10. Wołyńskiego Narcyza, Xiędza Klasztoru Karmelitów Głębockich.
11. Wonsowiczowey Hrabini, Anny Dunin, Obywatelki Powiatu Ihumeńskiego.
12. Wonsowicza Hrabi Dunina, odstawnego Pułkownika Głównego Sztabu byłych polskich woysk.
13. Galińskiego Franciszka, Kancelarzysty Wileyskiego powiatowego Kaznaczeystwa.
14. Hołuba Grzegorza, odstawnego Podoficera, Obywatela Powiatu Wileyskiego.
15. Grafa Napoleona, Obywatela Powiatu Wileyskiego.
16. Gurskiego Inoka, z Klasztoru Karmelitów Głębockich.
17. Jeśmana Hilarego, Obywatela Powiatu Dziśnieńskiego.
18. Zawierskiego, odstawnego Oficera Leyb-Gwardyi Grodzieńskiego Pułku Huzarow.
19. Zahorskiego Pawła, Studenta Uniwersytetu Wileńskiego.
20. Zbrożka Alexandra, Podchorążego Dinaburgskiey szkoły Podchorążych.
21. Kamieńskiego Józefa }
22. Kamieńskiego Juliana } Synow Obyw. Ludwika Kamieńskiego.

BEKANNTMACHUNG.

2. Nachdem die zur Untersuchung in Minsk errichtete Liquidations-Commission am 28ten Junius 1832 Kraft der Allerhöchst bestättigten Vorschriften, ihre Sitzungen am 12ten Januarius 1833 eröffnet hatte; so wird hiermit allen Städten und Einwohnern Rußlands, Königreichs Pohlen, und allen im Auslande sich befindlichen, durch den Druck in den öffentlichen Zeitungen, bekannt gemacht:

1.

Dem Ausspruche der im Minskischen Gouvernement errichtete Untersuchungs-Commission vom 31tem December 1832 zufolge, sind alle beweglichen und unbeweglichen Güter, Capitalien, wie auch alle übrigen Besitzungen unten namentlich angezeigter und am gewesenen pohlnischen Aufruhre theilgenommener Personen, dem wirklichen Beschlag und Confiscation unterworfen.

1. Bartoschewicz Eduard, Gutsbesitzer im Düsenschen Kreise.
2. Bondzkewicz Onufry, Edelmann.
3. Borowsky Kasemir, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
4. Brosdowsky.
5. Braun Joseph, Edelmann.
6. Brochotzky Walentin, verabschiedeter Oberster aus den gewesenen pohlnischen Armeen.
7. Woytkewicz Simeon, Gehülfe des Priesters von der Rodoschkowskischen Römisch Katolischen Kirche.
8. Wolodkowicz Alexander, Winzentens Sohn verabschiedeten Kornetten aus der Leibgarde Podolischen Kürasier Regimente.
9. Wolosowsky Joseph, Gutsbesitzer im Düsenschen Kreise.
10. Wolynsky Narcis, Mönch aus dem Glubockskischen Karmälitanen Kloster.
11. Wonsewicz, Gräfin Anna von Dunin Gutsbesitzerin im Ihumenschen Kreise.
12. Wonsewicz, Graf von Dunin, verabschiedeter Oberster aus dem Generals-Stabe der gewesenen pohlnischen Armeen.
13. Galinsky Franz, Kanzelist aus der Wileyskischen Kreis Schatzkammer Kanzeley.
14. Holubo Georg, verabschiedeter Unteroffezier, Gutsbesitzer im Wileyskischen Kreise.
15. Graf Napoleon, Gutsbesitzer im Wileyskischen Kreise.
16. Hursky, Mönch aus dem Glubockskischen Kormälitanen Kloster.
17. Esmann Hylarius, Gutsbesitzer im Düsenschen Kreise.
18. Sawersky, verabschiedeter Offezier aus der Leibgarde Grodenskischen Husaren Regimente.
19. Sahorsky Paul, Student aus der Wilnauschen Universität.
20. Sbroschek Alexander, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
21. Kaminsky Joseph }
22. Kaminsky Julius } Gutsbesitzers Ludwigs Söhne.

23. Карповича 1.	23. Karpowicza 1.	23. Karpowicz 1.
24. Карповича 2.	24. Karpowicza 2.	24. Karpowicz 2.
25. Кліота Ивана Юнкера Динабургской Юнкерской Школы.	25. Klota Jana, Podchorążego Dinaburgskiey Szkoły Podchorążych.	25. Kliot Johann, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
26. Кліота Игнатія 27. Кліота Леопольда 28. Кліота Михаила 29. Кліота Николая Помѣщиковъ Дисенскаго Уѣзда.	26. Klota Ignacego 27. Klota Leopolda 28. Klota Michała 29. Klota Nikołaja Obywateli Dziśnieńskiego Powiatu.	26. Kliot Ignaz 27. Kliot Leopold 28. Kliot Michael 29. Kliot Nicolaus Gutsbesitzer im Düsenschen Kreise.
30. Кліота Рудольфа Юнкера Динабургской Юнкер. Школы.	30. Klota Rudolfa, Podchorążego Dinaburskiey Szkoły Podchorążych.	30. Kliot Rudolph Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
31. Контримовича или Лавриновича Юнкера Динабургской Юнкерской Школы.	31. Kontrymowicza czyli Ławrynowicza, Podchorążego Dinaburskiey Szkoły Podchorążych.	31. Kontrimowicz, oder Lawrinowicz, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
32. Коперницкаго Нарциза Францова сына служившаго Карнетомъ въ Курляндскомъ Драгунскомъ Полку.	32. Kopernickiego Narcyza, syna Franciszka który służył Chorążym w Kurlandzkim Pułku Dragonów.	32. Kopernitzky Narcis, Franzens Sohn gewesenen Kornetten im Kurlandischen Dragoner Regimente.
33. Корсака Ивана 34. Корсака Іоахима Бѣлорускихъ Помѣщиковъ.	33. Korsaka Jana. 34. Korsaka Joachima. Białoruskich Obywateli.	33. Korsak Johann 34. Korsak Joachim Gutsbesitzer in Weisrußland.
35. Корсака Казимира 36. Косцялковскаго Ивана Юнкер. Динабургской Школы.	35. Korsaka Kazimierza. 36. Kościałkowskiego Jana. Podchorążych Dinaburgskiey Szkoły.	35. Korsak Kasemir 36. Kostzalkowsky Johann. Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
37. Кѣневича Феликса Помѣщика Мозырскаго Уѣзда.	37. Kieniewicza Felixa, Obywatela Powiatu Mozyrskiego.	37. Kenewicz Felix, Gutsbesitzer im Mosürischen Kreise.
38. Лабунскаго Антона Юнкера Динабургской Школы.	38. Łabuńskiego Antoniego, Podchorążego Dinaburgskiey Szkoły	38. Labunsky Antonius, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
39. Легенза Шляхтича служившаго у помѣщика Речицкаго Уѣзда Іосифа Крушевскаго.	39. Legienza Szlachcica, który służył u Obywatela Powiatu Rzeczyckiego Józefa Kruszewskiego.	39. Legens, Edelmann, befand sich im Dienste des Retschitzkischen Gutsbesitzers Joseph von Kruschewsky.
40. Ледиковича.	40. Ledykowicza.	40. Ledikowicz.
41. Линевича Константина.	41. Liniewicza Konstantego.	41. Linewicz Constantin.
42. Лопацинскаго Александра Дворянина Дисенскаго уѣзда.	42. Łopacińskiego Alexandra, Szlachcica Powiatu Dziśnieńskiego.	42. Lopatzinsky Alexander, Edelmann aus dem Düsenschen Kreise.
43. Лопацинскаго Іосифа 44. Лопацинскаго Казимира Сыновей Іосифа Лопацинскаго Помѣщика Дисенскаго уѣзда.	43. Łopacińskiego Józefa 44. Łopacińskiego Kazimierza synow Józefa Łopacińskiego Obyw. Powiatu Dziśnieńskiego.	43. Lopatzinsky Joseph 44. Lopatzinsky Kasemir. Josephs Söhne Edelmanns des Düsenschen Kreises.
45. Любанскаго Виктора отставнаго изъ бывшихъ польскихъ войскъ Капитана.	45. Lubańskiego Wiktora, odstawnego Kapitana byłych polskich woysk.	45. Lubansky Wiktor, verabschiedeter Kapitain aus pohlnisch gewesenen militairs Diensten.
46. Мигановича Станислава Антоніева сына дворянина Дисенскаго уѣзда.	46. Mihanowicza Stanisława, syna Antoniego, Obywatela Powiatu Dziśnieńskiego.	46. Mihanowicz Stanislaus, Antonius Sohn Edelmann im Düsenschen Kreise.
47. Мирскаго Фердинанда сына Помѣщика Дисенскаго уѣзда.	47. Mirskiego Ferdynanda, syna Obywatela Dziśnieńskiego Powiatu.	47. Mirski Ferdinand, Gutsbesitzers Sohn im Düsenschen Kreise.
48. Мацюты Іосифа писаря Вилейскаго Земскаго Суда.	48. Maciuty Józefa, Pisarza Wileyskiego Ziemskiego Sądu.	48. Mitziot Joseph, Schreiber aus dem Wileyskischen Kreisgerichte.
49. Обуховича Людвика Юнкера Динабургской Школы.	49. Obuchowicza Ludwika, Podchorążego Dinaburgskiey Szkoły	49. Obuchowicz Ludwig, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule
50. Петракѣвича Адама Академика.	50. Pietrakiewicza Adama Akademika.	50. Pitrakewicz Adam, Akademicus.
51. Пляшера Люціяна 52. Пляшера Фердинанда 53. Потовскаго Александра 54. Пржесецкаго Антона Юнкеровъ Динабургской Юнкер. Школы.	51. Platera Lucyana. 52. Platera Ferdynanda. 53. Potowskiego Alexandra. 54. Przysieckiego Antoniego. Podchorążych Dinaburgskiey Szkoły.	51. Plater Lutzian 52. Plater Ferdinand 53. Potowsky Alexander 54. Prschesetzky Antonius Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
55. Прушинскаго Прота Станиславова сына бывшихъ войскъ польскихъ Поручика, Помѣщика Минскаго уѣзда.	55. Pruszyńskiego Prota, syna Stanisława Porucznika byłych Polskich woysk, Obywatela Powiatu Mińskiego.	55. Pruschinsky Protus, Stanislaws Sohn des gewesenen im pohlnischen militairs Diensten Lieutenants, Gutsbesitzer im Minskischen Kreise.
56. Пусловскаго Тытуса Войцѣхова сына Отставнаго Гусарскаго Корнѣта.	56. Pusłowskiego Tytusa, syna Woyciecha, odstawnego Korneta Huzarow.	56. Puslowsky Tytus, Alberts Sohn, verabschiedeten Husaren Offeziers.
57. Радзишевскаго Станислава отставнаго изъ бывшихъ польскихъ войскъ Полковника, Помѣщика Вилейскаго уѣзда.	57. Radziszewskiego Stanisława, odstawnego Pułkownika byłych woysk polskich, Obywatela Powiatu Wileyskiego.	57. Radzischewsky Stanislaus, verabschiedeter aus den gewesenen pohlnischen militairs Diensten, Oberster, Gutsbesitzer im Wileyskischen Kreise.
58. Радкѣвича Адама.	58. Radkiewicza Adama.	58. Radkewicz Adam.
59. Радкѣвича Феликса. Юнкера Динабургской Школы.	59. Radkiewicza Felixa, Podchorążego Dinaburskiey Szkoły.	59. Radkewicz Felix, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
60. Ремкѣвича Михаила изъ Буцлава.	60. Remkiewicza Michała z Bucławia.	60. Remkewicz Michael, aus Butzlaff.

61. Росинскаго Кароля Канцеляриста.
62. Рутковскаго Инока Глубокскаго Кармалитанскаго Монастыра.
63. Рыпинскаго Александра Юнкера Дынабургской Юнкерской Школы.
64. Радзивила Михайлы Михайлова сына Князя, Помѣщика Минской Губерніи.
65. Сакѣвича Фадѣя учителя родомъ изъ Петрикова.
66. Свѣжинскаго Петра Помѣщика Слуцкаго уѣзда.
7 . Смигельскаго Андрея, помѣщика и Мѣжеваго Судьи Вилейскаго уѣзда.
68. Сологуба Матвѣя Юнкера Динабургской Школы.
69. Станскаго Константина Дворянина Вилейскаго уѣзда.
70. Стржецкаго Викентія Антонова сына Кандидата Виленскаго Университета по Этико-Политическому Факультету Дворянина Минскаго уѣзда.
71. Строковскаго Агатона, Дворянина Вилейскаго уѣзда.
72. Струшинскаго Іосифа Юнкера Динабургской Юнкерской Школы.
73. Терлецкаго Ивана.
74. Треберта Карла Казимирова сына Дворянина Вилейскаго уѣзда.
75. Тржецяка Александра Гимназиста изъ Борунъ.
76. Филиповича Бенедикта Студента Виленскаго Университета.
7°. Ходзко Михайла писца
78. Ходзко Феликса
} Сыновей Ивана Ходзки Билейскаго Мѣжеваго Судьи.

7). Хомскаго Адольфа
8. Хомскаго Августа
} Помѣщиковъ Дисенскаго уѣзда.

8. Цыбульскаго Іосифа Дворянина Дисенскаго уѣзда.
8. Шульца Іосифа Юнкера Динабургской Школы.
8 Щербинскаго Антонія сына Греко-Униятскаго Священника.

2-е.

Заимодавцы лицамъ означеннымъ въ первомъ пунктѣ, обязаются неожидая истеченія сроковъ ихъ претензіямъ, предъявить оныя въ Минскую Губернскую Ликвидаціонную Коммисіи, состоящіе въ Россіи и въ Царствѣ Польскомъ недалѣе 6 мѣсяцовъ, а находящіяся въ чужихъ краяхъ недалѣе двѣнадцати мѣсяцовъ, щитая отъ припатанія первой публикаціи сего объявленія, въ которой либо из газетъ Санктпетербургскихъ, Московскихъ, Варшавскихъ или въ Литовскомъ Курьер.

3-е.

Частныя лица, Церкви, Монастыри, учебныя, благотворительныя, и прочія заведѣнія и учежденія, а равно и Приказы Общественнаго Призрѣнія, благолятъ объявить о платежъ, слѣдующихъ имъ съ кон-

61. Rosińskiego Karola, Kancelarzysty.
62. Rudkowskiego Inoka, z Klasztoru Karmelitów Głębockich.
63. Rypińskiego Alexandra, Podchorążego Dinaburgskiey Szkoły.
64. Radziwiłła Michała, syna Michała, Xiążęcia, Obywatela Mińskiey Gubernii.
65. Sakiewicza Tadeusza, Nauczyciela, rodem z Petrykowa.
66. Swieżyńskiego Piotra, Obywatela Powiatu Słuckiego.
67. Smigielskiego Andrzeja, Obywatela i Granicznego Sędziego Powiatu Wileyskiego.
68. Sołohuba Mateusza Podchorążego Dinaburgskiey Szkoły.
69. Stańskiego Konstantyna, Szlachcica Powiatu Wileyskiego.
70. Strzeckiego Wincentego, syna Antoniego, Kandydata Wileńskiego Uniwersytetu z oddziału Nauk Etyko Politycznego Szlachcica Powiatu Mińskiego.
71. Strąkowskiego Agatona, Szlachcica Powiatu Wileyskiego.
72. Strutyńskiego Józefa, Podchorążego Dinaburgskiey Szkoły.
73. Terleckiego Jana.
74. Treberta Karola, syna Kazimierza, Szlachcica Powiatu Wileyskiego.
75. Trzeciaka Alexandra, Gimnazysty z Borun.
76. Filipowicza Benedykta Studenta Wileńskiego Uniwersytetu.
77. Chodźko Michała, Kancelarzysty.
78. Chodźko Felixa, Wileyskiego Granicznego Sędziego.
} Synow Jana.

79. Chomskiego Adolfa.
80. Chomskiego Augusta.
} Obywateli Dziśnieńskiego Powiatu.

81. Cybulskiego Józefa, Szlachcica Powiatu Dziśnieńskiego.
82. Szulca Józefa, Podchorążego Dinaburgskiey Szkoły.
83. Szczerbińskiego Antoniego syna Xiędza Greko-Unitskiego

2.

Wierzyciele wzmiankowanych w 1 punkcie osób obowiązują się, aby nie czekająo upłynienia terminow dla zaspokojenia ich pretensyi, weszli z takowemi do Mińskiey Guberńskiey Likwidacyyney Kommissyi: znaydujący się w Rossyi i Królestwie Polskiem naydaley w sześć miesięcy, a przebywający w cudzych Krajach, naydaley w dwanaście miesięcy, od dnia pierwszego wydrukowania ninieyszego ogłoszenia w któreykolwiek z Gazet:Sankt-Petersburskich, Moskiewskich, Warszawskich, albo w Kuryerze Litewskim.

3.

Prywatne osoby, Kościoły, Klasztory, zakłady naukowe, dobroczynne, i inne, a także Izby Powszechney Opieki, raczą nadesłać uwiadomienia, o wypłatach należnych im z dóbr Konfiskowanych, w przeciągu tegoż sześcio-

61. Rosinsky Karl, Canzelist.
62. Rutkowsky Inok, Mönch aus dem Glubockskischen Karmälitanen Kloster.
63. Ripinsky Alexander, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule
64. Radziwill Michael, Sohn des Fürstens Michaels von Radziwill, Gutsbesitzer in der Minskischen Statthalterschaft.
65. Sakewicz Tatheus, Lehrer aus Petrokow.
66. Sweschinsky Peter, Gutsbesitzer im Slutzkischen Kreise.
67. Smigelsky Andreas, Gutsbesitzer und Kreisrichter im Wileyskischen Kreise.
68. Solohub Matheus, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
69. Stansky Constantin, Edelmann aus dem Wileyskischen Kreise.
70. Strschetzky Wincentius, Antonius Sohn des Kandidaten der Wilnauschen Universität, Polititschen-Gesetz-Facultät, Edelmann aus dem Minskischen Kreise.
71. Strogowsky Agaton, Edelmann aus dem Wileyskischen Kreise.
72. Strutinsky Joseph, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
73. Terletzky Johann.
74. Trebert Carl, Kasemirs Sohn Edelmann aus dem Wileyskischen Kreise.
75. Tretzack Alexander, Gymnasiast aus Borun.
76. Filipowicz Benedictus, Student aus der Wilnauschen Universität.
77. Chodzko Michael, Schreiber Johanns Sohn.
78. Chodzko Felix, Sohn Johanns, Wileyskischen Kreisrichters.

79. Chomsky Adolph
80. Chomsky August
} Gutsbesitzer im Düsenschen Kreise.

81. Zibulsky Joseph, Edelmann aus dem Düsenschen Kreise.
82. Schultz Joseph, Junker aus der Dünaburgischen Junkerschule.
83. Schtscherbinsky Antonius, Sohn eines Grüchisch-Uniatischen-Pfaffen.

2.

Alle Gläubiger der im ersten Puncte erwähnten Personen, sind verpflichtet, sich mit ihre Forderungen, ohne den Ablauf, der bey ihren Forderungen festgesetzte Zahlungstermine, abzuwarten, sich unverzüglich bey dieser Liquidations-Commission zu melden; diejenigen aber, welche sich in Rußland oder im Königreiche Pohlen befinden, innerhalb sechs Monaten, und die im Auslande sich befindlichen, innerhalb zwölf Monaten, von dem Tage angerechnet, wo diese Publication durch den Druck, in einer von den St. Peterburger, Moskauer oder Warschauer Zeitungen oder im Lithauschen Kurire, bekannt gemacht wird.

3.

Sowohl Privatpersonen, als auch Kirchen, Klöster, Schul-Wohltätigkeits und andern Anstalten, so wie auch die Kammern der allgemeinen Fürsorge, werden diese Commission, von den Zahlungen welche sie von den confiszierten Gütern zu fordern haben, vor Ablauf

фискованныхъ имѣній, непропуская шести мѣсячнаго срока.

4-е.

Должники бывшаго владѣльца, коихъ обязательствамъ наступили сроки, обязываются явится съ платежемъ долговой суммы, а прочія о состоящихъ на нихъ претензіяхъ, обязываются дать знать Ликвидаціонной Коммисіи въ означенный шести мѣсячный срокъ.

5-е.

Всѣ имѣющіе въ рукахъ своихъ движимое имущество, капиталы или какія либо документы, принадлежащія лицамъ въ первомъ пунктѣ означеннымъ, такъ же принадлежащія имъ билеты и облигаціи кредитныхъ установленій, обязываются представить въ сію Коммисію въ шести мѣсячный срокъ и дать ей знать о всѣхъ состоящихъ на ихъ имѣніяхъ правахъ пользованія бывшаго владѣльца.

6-е.

Губернскія Конфискаціонныя Коммисіи, Казенныя Палаты, и прочія присудственныя мѣста и Начальства, благоволятъ въ тотъ же шести мѣсячный срокъ увѣдомить сію Коммисію, о всѣхъ извѣстныхъ имъ долгахъ бывшихъ владѣлцовъ конфискованныхъ имѣній, платежахъ и взысканіяхъ съ нихъ слѣдующихъ, долговыхъ ихъ претензіяхъ на разныхъ частныхъ лицахъ и мѣстахъ, о движимомъ и недвижимомъ ихъ имуществѣ, о принадлежащихъ имъ билетахъ и облигаціяхъ кредитныхъ установленій, и о ихъ правѣ пользованія на имѣніи казенныя и частныя.

7-е.

Судебныя мѣста обязываются немедленно увѣдомить сію Коммисію о производящихся въ оныхъ дѣлахъ по долговымъ претензіямъ на бывшихъ владѣльцовъ, а равно по предъявленнымъ отъ нихъ на частныя лица и мѣста требованіямъ съ изъясненіемъ до какой суммы тѣ и другія могутъ простиратся и на какихъ имянно актахъ основываются.

8 е.

Не исполнившія обязанностей изъясненныхъ въ семъ объявленіи, подвергаются всѣмъ тѣмъ послѣдствіямъ и отвѣтственности, какія вообще законами постановлены, за непредъявленіе въ опредѣленный публикаціею срокъ долговыхъ претензій, на несостоятельныхъ лицъ не торговаго званія, а равно за сокрытіе слѣдующихъ имъ платежей имущества, капиталовъ и документовъ.

и 9-е.

Всѣ долговыя претензіи, по коимъ производится разсмотрѣніе и взысканіе въ Судебныхъ или Полицейскихъ мѣстахъ, должны въ нихъ же и получить, не въ очередь законное окончаніе, о коемъ мѣста сіи неприводя приговоровъ своихъ въ исполненіе, обязаны въ тоже время сообщить сей Коммисіи по принадлежности.

miesięcznego terminu.

4.

Dłużnicy byłego Właściciela, których obligom nastąpiły terminy, mają stawić się z wypłatą należney summy; inni zaś mają uwiadomić Likwidacyyną Kommissyą w oznaczonym sześciomiesięcznym terminie.

5.

Wszyscy maiący w ręku swoim ruchomy Majątek, pieniężne summy lub jakiekolwiek dokumenta, należne osobom w 1 punkcie oznaczonym, również służące im Bilety i Obligacye zakładow kredytowych, obowiązują się przedstawić one do ninieyszey Kommissyi w sześcio-miesięcznym terminie i uwiadomić Kommissyą o wszystkich prawach władania majątkiem, byłego właściciela.

6.

Guberńskie Konfiskacyyne Kommissye, Skarbowe Izby, i inne Urzędy i Sądownictwa, raczą w tymże sześcio-miesięcznym terminie uwiadomić tę Kommissyą o wszystkich wiadomych im długach byłych właścicieli Konfiskacyynych majątkow, o należnych z nich wypłatach i uzyskaniach, o kredytowych ich pretensyach, od rożnych prywatnych osob i zakładow, o ruchomym i nie ruchomym ich majątku, o służących im biletach, obligacyach, zakładow kredytowych i o prawie władania ich dobrami Skarbowemi i prywatnemi.

7.

Mieysca Sądowe obowiązują się uwiadomić niezwłócznie niniejszą Kommissyę, o toczących się w nich sprawach, o długach byłych Właścicieli, tudzież o zaniesionych przez nich pretensyach do prywatnych osób, z wykazaniem, do jakiey summy jedne i drugie dochodzić mają, i na jakich mianowicie aktach są oparte.

8.

Ci, którzy nie wypełnią powinności wyłożonych w tém ogłoszeniu, podlegają wszystkim tym następstwom i odpowiedzialności, jakie w ogólności prawami są ustanowione, za nieokazanie w naznaczonym przez ogłoszenie terminie pretensyy kredytowych do osób nie wypłatnych stanu nie kupieckiego: a także za utajenie należnych im wypłat majątku, kapitałow i dokumentow.

9.

Wszystkie pretensye kredytowe, o których się czyni rozpatrzenie i uzyskanie w Sądowych albo Policyyskich mieysach, mają otrzymać w onych, mimo kolei prawne ukończenie, o jakowém mieysca te, nieprzywodząc wyroków swoich do spełnienia, obowiązane są tegoż czasu uwiadamiać niniejszą Kommissyą jak należy.

von sechs Monaten, in Kenntniß setzen.

4.

Alle Debitoren der gewesenen Besitzer, deren Termine zu den Zahlungen bereits eingetreten sein sollten, sollen sich bey dieser Commission mit Einbringung der schuldigen Summen melden; die übrigen aber sind verpflichtet vor Ablauf von sechs Monaten die Commission von den an sie bestehenden Forderungen zu benachrichtigen.

5.

Alle diejenigen die sich im Besitze von beweglichen Vermögen, Capitalien oder schriftlichen Documente befinden, welche im ersten Puncte angezeigten Personen angehören, so wie auch ihnen gehörige Billete, Scheinen der Creditanstalten, sollen dergleichen innerhalb sechs Monaten dieser Commission zustellen, mit welchem Rechte die gewesenen Besitzer sich im Besitze des ihm gehörigen Vermögens befanden, angeben.

6.

Die Confiscations-Commissionen anderer Gouvernements, so wie auch die Kameralhöfe und die übrigen Behörden, so wie auch Befehlshaber, werden ersucht innerhalb sechs Monaten, die Commission zu benachrichtigen von allen ihnen bekannt gewordenen Schulden gewesener Eigenthümer confiszierter Güter, von den Zahlungen, welche von ihnen eingetrieben werden sollten, so wie auch von ihren Forderungen an Privatpersonen und Anstalten, von ihren beweglichen und unbeweglichen Vermögen von den ihnen gehörigen Billeten, Scheinen der Creditanstalten und von ihrem Rechte zum Besitze von Krons und Privatgütern.

7.

Die Gerichsbehörden werden ersucht, unverzöglich dieselbe Commission in Kenntniß zu setzen, von dem bey denselben anhängenden Prozesse in Vermögens Anglegenheiten gewesener Eigenthümer confiszierten Gütern; so wie auch von den durch sie eingegangenen Forderungen an Privatpersonen und Privatgüter, nebst Angabe der Summen, auf welche sich diese und jene Forderungen belaufen könnten, und so wie auch auf welche Beweise sich solche gründen.

8.

Alle diejenigen, welche den hier bekannt gemachten Verpflichtungen nicht erfüllen sollten, unterziehen sich den Fragen und verantwortungen, welche die Gesetze vorschreiben, gegen das Nichtanzeigen zum bestimmten Termine, in Forderungen an nicht zahlungsfähige Personen, der nichthandeltreibenden Stände, so wie auch für die Verheimlichung ihnen zukommenden Zahlungen, Güter, Capitalien und Documente.

9.

Alle Schuldangelegenheiten, über welche in den Gerichts- und Polizey-Behörden genaue Untersuchungen veranstaltet werden, sollen auch darin gerichtlich beendigt werden; die erwähnten Behörden aber sind verpflichtet ohne ihre Aussprüche in Ausführung gebracht zu haben, in derselben Zeit, diese Commission verhältnißmäßig zu benachrichtigen. (93)

DODATEK DRUGI

SZWAYCARYA.

Zurich dnia 1 sierpnia.

Radźca Rządu *Tillier* tu przybył i w ciągu tego jeszcze tygodnia ma się udać do Frankfortu. Poprzednik jego w sprawie Polaków, Professor Rossi, który z Paryża naykrótszą drogę na Bazyleę obrał, rzadko się daje widzieć między posłami i wkrótce do Genewy wróci.

Dziennik Frankfortski donosi z Zürich pod 1 sierpnia, co następuje: „Teraz właśnie otrzymano tu wiadomość o naruszeniu powszechney spokoyności w Kantonie Schwyz i zaczepném napadnieniu Sarnów (Sarnen miasto w Kantonie Unterwalden), wymierzoném przeciw sprzymierzonemu Związkowi i Seymowi. Obawy okręgu Küssnacht nie były bezzasadne i wymagały rychłey pomocy. Komissya obwodowa kantonu Luzern wysłała w nocy z 30 na 31, woyta *Amchyn*, jako komissarza; przybył on tam o godzinie 2 ranney; wkrótce dał się słyszeć wystrzał na hasło i powzięto wiadomość, iż zbroyni ze środka kraju Schwyz ciągną. W *Art* i po innych mieyscach rozlegało się bicie w dzwony na gwałt, i rankiem około godziny 7 wszedł półkownik *Abyberg*, na czele 600 ludzi, do Küssnacht, nie dając względu na wszelkie przedstawienia komissarza, chociaż ten poźniey, w imieniu całego sprzymierzonego Związku, przeciw temu postępowaniu zanosił protestacyą. Wiadomość o tém o godzinie 9 doszła do Zürich. Tegoż dnia, gdy się Vorort dowiedział, iż Küssnacht zagrożone, wezwał rządy Kantonu Luzern, Zug, Bern i Zürich do sprzymierzonego działania, aby Schwyz od samowolnych krokow zasłonić. Seym się zgromadził 1 sierpnia rano na 15 posiedzenie. Jednozgodnie i w jednym duchu, nie wdając się w długie rozprawy, wszyscy posłowie, z małym wyjątkiem, wyrazili stałą chęć, aby się czynnie zająć, w celu przywrócenia spokoyności i porządku w Szwaycaryi; ażeby uznany okrąg Schwyz, jako część niezależną Związku wziąć pod opiekę, powściągnąć samowolne działanie Sarnów przez zajęcie Küssnacht, zasłonić Kanton Luzern od wszelkiego napadu i potrzebną ku temu siłę woyskową na wojenney stopie postawić, słowem, aby wszelkiemi prawnemi środki, w imieniu oyczyzny, powstrzymać zamach. Po godzinie 10 skończyły się obrady; w skutek uchwalonych postanowień wydał rząd Zürichski uwiadomienie na pismie, iż cały pierwszy kontyngens (3,700 ludzi) powołuje się do broni, który nayśpiesznіey ma dążyć do Zürich i zostawać pod rozporządzeniem seymu. Po krótkiém naradzaniu się seym uchwalił wezwanie pierwszego kontyngensu z Zürich, Bern, Luzern; ruszenie połowy kontyngensu z Glarus, Freiburgu, Soloturn, Schaffhausen, St. Gallen, Aargau, Thurgau, Waadt i Genewy; Vorort mianować będzie dowódzców woysk; natychmiast z 5 do 6,000 woyska, zajęcie Küssnacht ma bydź dokonane, a w razie potrzeby i inne Kantony i części kraju zostaną zajęte; dla osadzenia Küssnacht i do March, dway kommissarze zostaną mianowani; seym wyda odezwę.

— Dnia 3 —

Wczoray Rada Rządu postanowiła, z powodu naruszenia spokoyności przez Kanton Schwyz, odłożyć konferencyą w celu pośrednictwa w sprawach Schwyz i Basel, na d. 5 sierpnia naznaczoną. Taż Rada dowódźcą do Luzern i Küssnacht przeznaczonej dywizyi mianowała półkownika Bontemps; pod jego rozkazami mają zostawać brygadyerowie Hauser i Risold, a dywizyi w March półkownika *Forrer*, a brygadyerami półkowników, *Donats* i *Brandli*.

Posiedzenie seymu d. 2 także było wyłącznie poświęcone wypadkom w kantonie Schwyz i zdarzoném naruszeniu spokoyności. W wydaney odezwie do narodu Szwaycarskiego, seym nіniеysze wykłada przyczynę zaszłych zaburzeń: „Wydział z posłów wszystkich Kantonów był naznaczony dla ukoіczenia zgubnych zayść i nieporozumień w Kantonach Schwyz i Bazyleyskim. Vorort wezwał do tego posłów wszystkich stanów. I Schwyz i Basel przyrzekły przez swych reprezentantów tamże się ukazać. Dopiero własnie przeddniem, przeznaczonym na zebranie się Zgromadzenia dla pojednania, seym otrzymał wiadomość o nagłém i samowolném przez Kanton Schwyz naruszeniu spokoyności. Tłuszcza uzbrojonych z okręgu Schwyz, pod wodzą jednego z pierwszych urzędników tey części Kantonu, przerznęła się do Küssnacht i okręg ten zajęła. Opieranie się temu i przedstawienia spiesznie z sąsiedniego kantonu Luzern wyprawionego deputowanego zostały odrzucone, na przestrogę o postanowieniu seymu, oświadczenie „iż seymu nie uznają,” jedyną było odpowiedzią. Zerwany przeto został pokoy kraju, postanowienia naywyższego w Związku sprzymierzonym urzędu, znieważone. Daley seym wyraża stateczną wolę utrzymania porządku i spokoyności, poczytując to za pierwszą i nayważnieyszą powinność, wskazuje środki ku temu użyć się mające i odwołuje się do narodu, ażeby zaufania jego nie omylił.

Genewa d. 31 lipca.

Wczoray kontyngens, w liczbie 500 ludzi, ztąd wyszedł; w nim szczególniey kompanija artylleryi odznaczała się. (*Pr. St. Zeit.*)

OGŁOSZENIA.

Kopia.

2. Do wiadomości Rządu doszło, że różni złych przedsięwzięć ludzie, włóczęgi i przestępcy, doścignieni karą praw, a częścią wcisnąwszy się tajemnie przez granicę, probują składać w Guberniach Zachodnich rozboynicze bandy; następnie zatym, przedsięwziąwszy niezwłócznie wszystkie potrzebne środki, ku zabezpieczeniu powszechnéy spokoyności od tych źle myślących, pospołu z tém obwieszcza o tém dla ostrzeżenia mieszkańców pomienionych Guberniy, ażeby oni przez niewiadomość, albo niewyrozumienie, nie mogli siebie wystawić na jakiekolwiek niebezpieczeństwo, albo na podeyrzenie, a przeciwnie, ażeby sami dopomagali do odkrycia i zatrzymania złe zamyślających, zabezpieczając przez to spokoyność familiy swoich i całość majątków.

Dla tego porucza się wszystkim mieyscowym Zwierzchnościom obwieścić niżey następujące postanowienia:

1) Każdy, kto poymie i dostawi Rządowi włóczęgę, albo takiego, co się tajemnie wcisnął zza granicy, po 1szym stycznia teraźnieyszego roku, człowieka, kuszącego się naruszyć powszechną spokoyność, otrzyma pieniężną nagrodę, uważając podług ważności dostawionego przestępcy, od 500 do 1,000 rubli.

2) Jeżeli złe zamyślający dostawiony będzie przez tego, kto do ninieyszego obwieszczenia sam dawał mu u siebie przytułek, tedy temu ostatniemu oświadcza się darowanie winy, i on otrzymuje też nagrodę, jaka w 1szym artykule jest postanowiona.

3) Pomagający do wyszukania tych nieprzyjaciół powszechney spokoyności, naprowadzeniem na ich ślady, wskazaniem mieysca ich przebywania i t.p., otrzymują także pieniężną nagrodę, podług uwagi Głównych mieyscowych Naczelników.

4) Każdy, kto złoży dany mu oręż, i powie tę osobę, od którey go otrzymał, a również i cel, w jakim oręż był dany, otrzyma za to pieniędzmi dwoje tego, jakiey ceny jest oręż.

5) Każdy ten, kto odkryje mieysce, gdzie jest potajemnie ukryta broń, albo wojenne po-

trzeby, otrzyma pieniądzmi we dwoje w porównaniu do ich ceny.

6) Przyrzeczone w tém obwieszczeniu pieniężne nagrody wydają się każdemu niezwłócznie, po rozrządzeniu Głównego mieyscowego Naczelnika, który otrzymuje potrzebne na to summy na swoje zapotrzebowania z mieyscowey Izby Skarbowey.

Na przysłanym od P. Ministra Spraw Wewnętrznych exemplarzu tego Naywyżey potwierdzonego obwieszczenia Rządu podpisano: Zgodno Sekretarz Stanu *Bludow*. Z pomienioną kopią zgodno: Jenerał-Adjutant *Xiążę Dołhorukow*.

Z tą kopiją zgodno: w obowiązkach Wileńskiego Gubernatora Cywilnego *H. Doppelmajr*. Zgadzał: Sekretarz *Urazow*. (949)

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

1. Отъ Виленской Губернской Почтовой Конторы.

Для скорейшихъ сношеній Санктпетербурга съ Вильною, учреждена между сими Городами, по Высочайшему Его Императорскаго Величества соизволенію, Экстра-Почта, которая будетъ ходить въ оба пути по одному разу въ неделю, чрезъ Города: Рыгу, Митаву, Шавли, Поневѣжъ и Вилкомиръ.

Такъ какъ сія Экстра-Почта будетъ проходить чрезъ Шавли, и тогожъ дня въ Шавляхъ будетъ проходить Экстра-Почта изъ Санктпетербурга въ Тауерогенъ, то Почтовымъ Департаментомъ дозволено присоединять до Шавля корреспонденцію, чрезъ Тауерогенъ за границу слѣдующую, которая въ Шавлѣ присоединясь къ Экстра-Почтѣ Санктпетербургской, отправится съ оною до Тауерогена безъостановочно.

Съ Экстра-Почтою между Санктпетербургомъ и Вильною отправлятся будетъ одна только легкая корреспонденція, то есть: казенныя пакеты, партикулярные письма, документы, деньги въ ассигнаціяхъ, золотой и серебренной монетѣ, когда сія пересылается въ небольшомъ количествѣ; а также и драгоценные вещи.

Отправленіе изъ Вильни Экстра-Почты назначено по пятницамъ по полуночы въ 7мъ часу, и въ первой разъ отправится 11го числа сего августа, пріемъ корреспонденцій на Экстра-Почту производимъ будетъ по четвергамъ уже по отправленіи Санктпетербургской Почты, то есть: по полудни отъ 3хъ до 5ти часовъ. Августа 5го дня 1833го года.

Губернскій Почтмейстеръ
Александръ Трефуртъ.
Писмоводитель И. Козловскій.

N. 1856. (961)

OGŁOSZENIE.

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Pocztowego Kantoru.

Dla prędszych kommunikacyy Sankt-Petersburga z Wilnem, ustanowiona między temi Miastami, po Naywyższém Jego Cesarskiey Mości zezwoleniu, Extra-Poczta, która chodzić będzie w obie drogi po jednym razie na tydzień przez Miasta: Rygę, Nitawę, Szawle, Poniewież i Wiłkomierz.

A że ta Extra-Poczta przechodzić będzie przez Szawle i tegoż dnia w Szawlach przechodzić będzie Extra-Poczta z Sankt-Petersburga do Taurogień, przeto Pocztowy Departament dozwolił przyłączyć do Szawel korrespondencyą, przez Taurogienie za granicę idącą, która w Szawlach przyłączywszy się do Extra-Poczty Sankt-Petersburskiey, wysłana z nią będzie do Taurogień bez zatrzymywania się.

Przez Extra-Pocztę pomiędzy Sankt-Petersburgiem a Wilnem posyłana będzie sama tylko lekka korrespondencya, to jest: pakiety skarbowe, listy partykularne, dokumenta, pieniądze w assygnatach, złotey i srebrney monecie, kiedy się ta przesyła w niewielkiey ilości; tudzież i kosztowne rzeczy.

Wychodzenie Extra-Poczty z Wilna naznaczone w piątki po północy o godzinie 7mey, i pierwszy raz wyydzie dnia 11go teraznieyszego miesiąca augusta. Przyymowanie korrespondencyi na Extra-Pocztę odbywać się będzie we czwartki, po odprawieniu już poczty Sankt-Petersburskiey, to jest: po południu od godziny 3ciey do 5tey. Dnia 5go sierpnia 1833 roku.

Gubernialny Pocztmistrz
Alexander Trefurt.
Pismowodzca *J. Kozłowski.*

N. 1856 (961)

---

1. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż za przysądzone rezolucyą Rządzącego Senatu na Nieświzkiém żydzie Mezerze Dilieon znaczne po prowiantskiey części Skarbowe uzyskanie, przedawać się będą w tym Rządzie z publicznego targu opisane u Mizera Diloną położone w miasteczku Nieświżu trzy murowane jego domy i jeden nazwany Oberżą na przeciw placu, ocenione z palnemi i niepalnemi materyałami 107,796 rubli assygnacyami, drugi na Wileńskiey ulicy oceniony 12,241 rub. 12½ kop. assygnacyami, a trzeci mały przy domie Oberży położony, oceniony 746 rubli 20 k. as. z należącemi do nich zabudowaniami; jakowych domow szczegółowe opisania z ocenkami objawione dędą kupującym pzzy taryach; zaczém życzący kupić pomienione domy, mają przybydź do tego Rządu, w terminach: pierwszym 20go sierpnia, drugim 20 września, a trzeci i ostateczny 20 października teraznieyszego 1833 roku. — Lipca 29 dnia 1833 roku.

Sowietnik D. Czerniajew.
Za Sekretarza Kajada.
Naczelnik Stołu Połaheyko. (956)

---

1. Od Podolskiey Izby Skarbowey ogłasza się, iż w niey ma bydź odbyt 13 dnia następującego miesiąca listopada targ, z jednym po upłynieniu trzech dni przetargiem, na oddanie w 12-letnią arendę od 23go marca 1834 roku, skarbowego Herbińskiego folwarku położonego w Olhopolskiem powiecie.

W nim męskiey płci dusz 449; podług inwentarza sporządzonego 1830go roku wyliczono pańszczyzny ciągłey 10,500 i pieszey 5,126 dni, rocznego dochodu na 2,762 ruble 62 kop. srebrem, pańszczyzna wyliczona ciągła i piesza po 15 kop. srebrem każdy dzień.

Życzący wziąć ten folwark w 12-letnią arędę, zechcą przybydź do Podolskiey Skarbowey Izby, w przeznaczony termin z pewnemi załogami, gdzie przedstawiony im będzie inwentarz ze szczegółowém opisaniem tak stanu włościan jak i stan samego majątku. Lipca 6 dnia 1833 roku. Oryginał podpisali:

Sowietnik Krycki.
Naczelnik Stołu Kuczyński.
Zgodno z Oryginałem Pomocnik Stołu Kołłec. (952)

---

1 W roku 1829tym w miesiącu auguście niżey podpisany wydał wexel z podpisem swoim na imie okaziciela Starozakonnemu Auzerowi Mowszowiczowi na rubli srebrnych 110, takowy tenże Mowszowicz dał

do schowania Starozakonnemu Jeykowi Daneykowi kupcowi Wileńskiemu, któren onego zatracił, a dla bezpieczeństwa niżey podpisanego, oswiadczenie w roku idącym julii 28go w Magistracie Wileńskim zapisał. Zapobiegając abym przez to nie poniosł uszczerbku, ninieyszém ogłoszeniem wszystkich uwiadamiam, i ktoby onego znalazł niech się zgłosi do mnie w przeciągu 6ciu tygodni.

Zelik L. Daychis. (948)

---

2. Na osnowie przedpisania Ministeryum Wojennego, Departamentu Kommissoryatskiego, dnia 8 teraźnieyszego lipca, za N. 1,639, w Kommissyi Dubieńskiego Kommissoryatskiego Depo, ma się odbywać na dostawę sukien potrzebnych dla zaopatrzenia woysk w terminie 1834 roku, targ następnego miesiąca sierpnia 27, i ostateczny przetarg 31 dnia; a zatém życzący uczęstniczyć w tey dostawie sukien, sukienni fabrykanci, wzywają się od Dubieńskiey Kommissyi, do przybycia do jey urzędu dla targu i przetargu na wyżey wyrażone terminy; jakowi fabrykanci, w każdym czasie, w urzędzie Kommissyi, widzieć mogą, równie wzory wszystkich kolorow sukien, jak i kondycye, podług jakich prawideł dostawa sukien odbywać się powinna. Podpółkownik Iwanow.
Sekretarz Tumisin.
9tey Klassy Cenikow. (947)

---

2 Niżey podpisany podaie do powszechney wiadomości, iż skutkiem zakroczoney w Magistracie Wileńskim rezolucyi, zostanie rozpoczęta w dniu 16 teraźnieyszego miesiąca augusta w Ratuszu Wileńskim publiczna licytacya, na wyprzedaż wszelkiey ruchomości po zmarłym ś. p. Krystyanie Samuelu Henike pozostałey— Jakowa i w następnych dniach będzie kontynuowana. Dat roku 1833 augusta 2 dnia.

Józef Opitz Burmistrz.

---

2. W domu JWW. Wańkowiczówien przy Hauptwachcie, jest koń wierzchowy, dobrze utressowany, do sprzedania. Życzący nabyć jego, raczą zgłosić się do Kupca Wołczaninowa, mieszkającego w tymże domu.

Печатать дозволяю: въ должности Полицмейстера Прокудинъ Горескій. (946)

---

2 Zpowodu umieszczonego w Gazecie Kuryera Litewskiego, przez siostrę naszą Elżbietę Lachowiczównę awizacyi, niżey podpisani znaydują się zniewoleni, podać do publiczney także wiadomości: iż siostra nasza niewłaściwie i przedwcześnie mianuje siebie zastawną possesorką domu w mieście Wilnie przy ulicy Wielkiey pod N. 198 położonego, albowiem testament ś. p. matki naszey Zuzanny Lachowiczowey sekretarz. b. dworu Pol., jako niestosowny do porządku prawami przepisanego i rozrządzający własnością naszą oycżystą oraz spadkową po ciotkach, nie jest przez nas akceptowany, lecz został natychmiast w Izbie Cywilney Wileńskiey zamanifestowany; tymże oraz testamentem aktorstwo kamienicy mnie Antoniemu Lachowiczowi przeznaczono; siostra więc Elżbieta, może szukać w massie ogólnego funduszu, swojego posagu, lecz żadney części majątku w swoje władanie, podług prawa, a mianowicie Konst. 1588 r. zaymować nie może. Rzeczonego domu nie oddano jey w possesyą, i do tego niżey podpisani nie dopuszczają, dopóki wyrok Sądowy sporow zaszłych nie rozwiąże, a zatym zawiadamiają niżey podpisani wszystkich, tak mieszkających dopiero, jako też chcących w tym domu następnie mieszkać, ażeby w żadne umowy z Elżbietą Lachowiczówną, nie wchodzili, gdyż do jey zarządów dóm ten zgoła nie należy, i należeć nie może; brat zaś Antoni Lachowicz, i jako aktor domu, i jako mający odpowiedzialność na wszelkie siostry swojey pretensye, i na czas dalszy z mieszkańcami wszelkie umowy bezpiecznie zawierać będzie. Datt roku 1833 sierpnia 3 dnia.

Antoni Lachowicz. Marcyanna Wilgocka.

---

3. Rząd CESARSKIEY Medyko-Chirurgiczney Akademii Wileńskiey ogłasza ninieyszém, że lekcye w teyże Akademii rozpoczną się punktualnie dnia 1go miesiąca następującego Września, i że życzący bydź przyjętymi do pomienioney Akademii za Uczniów, obowiązani koniecznie przedstawić; a) świadectwo szkolne o ukończeniu nauk w Gymnazyum, b) metrykę swoją chrzestną, c) świadectwo z jakiego pochodzą stanu, i d) pasport, na mocy którego wolno im będzie mieszkać w Wilnie. Od złożenia takichże dowodów, niewyymują się nawet i ci, którzy już w roku przeszłym szkolnym byli wolnymi słuchaczami Akademii.

Sekretarz Antoni Potocki. (932)

3, Od Rządu CESARSKIEY Medyko-Chirurgiczney Akademii Wileńskiey czyni się ninieysze ogłoszenie, że na dostarczenie dla teyże Akademii drzewa sosnowego sążni trzy arszynowych w jedno polano od 12stu wierszkow 1,000, i brzozowego sążni 500, odbywać się będzie w Rządzie pomienioney Akademii licytacya dnia 11 t. m. sierpnia o godzinie jedenastey zrana, a dnia 14 tegoż miesiąca przetarg. Warunki do kontraktu w Kancellaryi tegoż Rządu żądającym będą okazane.

Sekretarz Antoni Potocki. (932)

---

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż z powodu nieprzybycia życzących na termin, który był przeznaczony 14go upłynionego lipca dla wzięcia w podrad reparacyi Brasławskiey Etapowey turmy, za wyliczoną podług śmiety summę 3,624 rub. 80 kopiejek assygnacyami, nanowo przeznacza się dla targow w Wileńskiey Skarbowey Izbie termin 1go następującego września, i we trzy dni po nim przetarg; a zatém życzący podjąć się tey reparacyi, zechcą przybydź do Izby Skarbowey na pomieniony termin, z pewnemi załogami. Lipca 31 dnia 1833 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Jamont.
Naczelnik Stołu Boratyński. (941)

---

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla uskutecznienia Skarbowego uzyskania 4,034 rubli assygnacyami, oddany na

(3)

przedaż z publicznych targow, dóm w mieście Wilnie, na Snipiskiém przedmieściu pod N. 953 położony, oceniony 720 rub. asygnacyami, należący do poręcznika za kontrabandzistów żydów Szmuyłowicza i Douby, także żyda Mowszy Aronowicza Jose, i do tego przeznaczone terminy: dla pierwszego targu 27 dzień następującego miesiąca sierpnia, i dla przetargu we trzy dni po targu; a zatém życzący kupić pomieniony dóm, zechcą przybydź na pomienione terminy, do tego Rządu, gdzie będą obiawione i uprzednie kondycye, oraz opisanie domu. Lipca 28 dnia 1833 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Kowalenok.
Za Naczelnika Stołu Micewicz. (940)

---

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla odbycia w Wileńskiey Skarbowey Izbie targow na dostawę w ciągu trzech lat dla woyska drew do miasta Widz i miasteczka Brasławia, przeznaczony w Rządzie Gubernialnym, termin 17go teraźnieyszego sierpnia, o czém ogłasza się dla wiadomości życzących uczęstniczyć w takowych targach. Sierpnia 3 dnia 1833 roku.

Assessor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Naczelnik Stołu Wincenty Szarski. (943)

---

3 Na skutek Dekretu ostatecznego Magistratu Wileńskiego, w sprawie Exdywizorskiey funduszu Gotliba i Anny Leykow Obywateli Wileńskich, dnia 17 maja teraznieyszego roku ogłoszonego, odbywać się będzie w tymże Magistracie w dniach 16, 17 i 18 następnego miesiąca augusta publiczna licytacya, na wyprzedaż domu pomienionych Leykow, w mieście tuteyszém przy ulicy Zborowey, pod N. 1,143 exystującego. Żeby więc życzący nabydź takowy dom, w oznaczonych terminach do Magistratu jawili się, w tym celu wydaje się ninieysze ogłoszenie.

Daniel Wener Burmistrz.
Regent Degutowicz. (927)

Wiadomość o produktach żywności na targach przedawanych, i o taxie, po iakiey należy przedawać w Wilnie niżey wyrażoną żywność, w Radzie Miasta Wilna sporządzona.

Wyiaśnienie za iaką cenę w Wilnie na targach w przeszłym tygodniu przedawały się wszelkie produkta i wiktuały hurtem.	w Niedzielę.		Wtorek.		Piątek.	
	Srebrem.					
	ruble.	kop.	ruble.	kop.	ruble.	kop.
Beczka miary rossyyskiey.						
Żyta ozimego Surowego	5	—	5	—	5	—
Żyta ozimego Suchego	5	50	5	50	6	—
Pszenicy Ozimy	13	—	12	—	—	—
Pszenicy Jarey	10	—	10	—	—	—
Jęczmienia	4	—	4	—	—	—
Owsa	2	50	2	50	3	—
Gryki	7	—	—	—	—	—
Grochu	—	—	—	—	—	—
Bobu	—	—	—	—	—	—
Kartofel	3	—	3	—	—	—
Siemienia Lnianego	—	—	—	—	—	—
Siemienia Konopnego	—	—	—	—	—	—
Krup Jęczmiennych	8	—	8	—	8	—
Krup Owsianych	10	—	10	—	10	—
Krup Gryczanych	14	—	14	—	14	—
Pud Rossyyski maiący funtow Ross. 40.						
Łoiu wołowego i baraniego Surowego.	3	—	3	—	3	—
Łoiu wołowego i baraniego Topionego.	4	—	4	—	4	—
Mięsa pud	1	60	1	60	1	40
Miodu przaśnego tłuczonego z woskiem	5	—	5	—	5	—
Wosku topionego niebielonego	9	50	9	50	9	50
Swiec Woskowych białych	14	—	14	—	14	—
Swiec Woskowych żółtych	13	—	13	—	13	—
Swiec Łoiowych bł. przywoż.	3	90	3	90	3	90
Swiec Łoiowych tu robionych	4	—	4	—	4	—
Włókna towarnego Lnu	—	—	—	—	—	—
Włókna towarnego Pieńki	—	—	—	—	—	—
Soli kuchenney pud	—	75	—	75	—	75
Siana Murożnego	—	14	—	14	—	14
Siana Błotnego	—	13	—	13	—	13
Słomy wiązaney pud	—	6	—	6	—	6
Słomy tartey wóz iednokonny	—	—	—	—	—	—
Faska 6 garcowa masła dobrego	3	50	3	50	—	—
Beczka miary ross.						
Piwa pospolitego Lekkiego	5	60	3	60	3	60
Piwa pospolitego Dubeltowego	—	—	—	—	—	—
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze Indykow	—	—	—	—	—	—
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze Kur	—	30	—	30	—	30
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze Gęsi	—	90	—	75	—	—
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze Kaczek	—	40	—	—	—	35
Ptastwa dzikiego bitego po parze Głuszców	—	—	—	—	—	—
Ptastwa dzikiego bitego po parze Cietrzewi	—	60	—	60	—	—
Ptastwa dzikiego bitego po parze Jarząbków	—	50	—	50	—	50
Wódki wiadro	2	60	2	60	2	60
Spirytusu wiadro	7	—	7	—	7	—
Mléka wiadro	—	32	—	32	—	32

Taxa wedle iakiey należy przedawać w rozdrob rozmaitą żywność w Wilnie od d. 6go mca sierpnia 1833 r. po dzień 13 sierpnia.

	Waga		Miara.	na srebro.	
	Funty.	Łóty.	Garniec.	Ruble.	Kopiey.
Chleba pod cyfrą i Nrem piekarza.					
Żytniego Razowego zwyczaynego	1				$\frac{5}{6}$
Żytniego Pytlowego Bułka	1				$1\frac{1}{2}$
Pszennego pytlowego Bułka	1				$4\frac{3}{4}$
Mąki pszenney pytlowey Cienkiey	1				$3\frac{1}{2}$
Mąki pszenney pytlowey Sredniey	1				2
Mięsa świeżego wołowego nayprzednieyszego	1				$4\frac{1}{2}$
Mięsa świeżego wołowego średniego	1				4
Mięsa świeżego wołowego zwyczaynego	1				$3\frac{1}{2}$
Ozor wołowy świeży wielki	—				20
Ozor wołowy świeży średni	—				15
Ozor wołowy świeży mały	—				10
Głowa, nogi, pluca, flaki	—			1	—
Mięsa świniego wędzonego Słoniny Swieżey	1				$7\frac{1}{2}$
Mięsa świniego wędzonego Słoniny Wędzoney	1				10
Mięsa świniego wędzonego Sadła Swieżego	1				9
Mięsa świniego wędzonego Sadła Wędzonego	1				10
Swieżego Podbrzusia	1				6
Swieżego Schaby	1				5
Swieżego Szynki	1				6
Wędzonego Podbrzusia	1				10
Wędzonego Schaby	1				7
Wędzonego Szynki	1				10
Swieżego Głowizna i nogi ogółem					10
Swieżego Wątroby, serce i kiszki ogółem					—
Masła świeżego	1				10
Soli kuchenney	1				2
Swiec Woskowych Białych	1				40
Swiec Woskowych Żółtych	1				35
Swiec Łoiowych Przywoź.	1				10
Swiec Łoiowych Mieyscowych	1				11
Krup Jęczmiennych Dartych	—		1		7
Krup Jęczmiennych Tłuczonych	—		—		—
Krup Owsianych czystych	—		1		9
Krup Gryczanych Buynych	—		1		12
Krup Gryczanych Drobnych	—		—		—
Piwa pospolitego Lekkiego	—		1		14
Piwa pospolitego Dubeltowego	—		—		—
Wódki Kraiowey żytniey czystey proby	—		1		65
Ryby nieżywey Naywiększey	1		—		5
Ryby nieżywey Sredniey	1		—		4
Ryby nieżywey Małey	1		—		3
Ryby nieżywey Sielawy wielkiey kopa	—	—	—	1	20
Ryby nieżywey Sielawy średniey kopa	—	—	—	—	60
Ryby nieżywey Sielawy małey kopa	—	—	—	—	30
Ryby nieżywey Rozmaitey drobney	—	—	1	—	6
Ryby nieżywey Stynki garniec	—	—	1	—	10

Jan Mayłowski R. M. W.

Drukarnia A. Marcinowskiego.
Dozwala się drukować. Wilno. 1833. d. 9 Sierpnia.
Cenzor Leon Borowski.